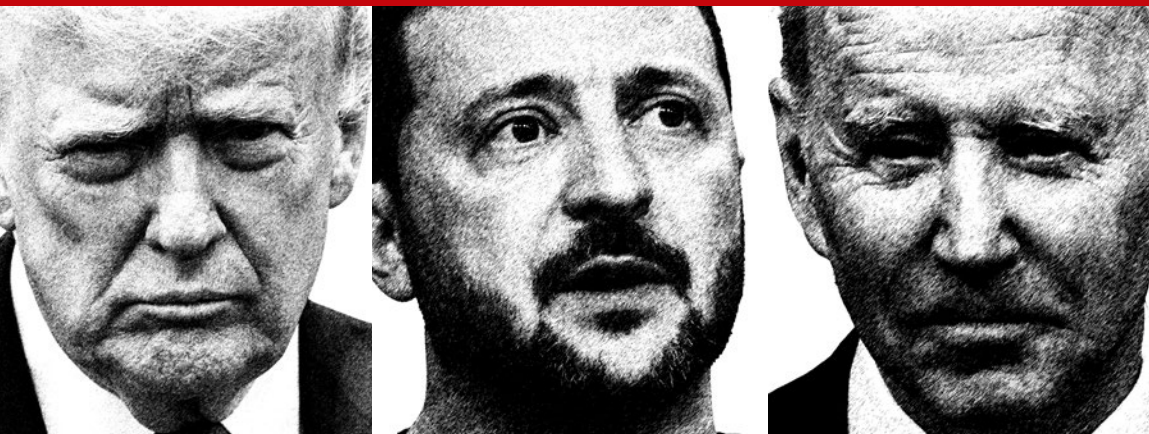

BOB WOODWARD

VOJNA

MEDZINÁRODNÝ BESTSELLER

BOB WOODWARD

VOJNA

BOB WOODWARD VOJNA

Vydala GRADA Slovakia s.r.o. pod značkou Grada
Moskovská 29, 811 08 Bratislava 1
www.grada.sk
Tel.: +421 2 556 451 89
ako svoju 465. publikáciu.

Titul *War*, vydaný vydavateľstvom *Simon & Schuster* v USA v roku 2024,
preložil do slovenčiny Martin Kolenič.
Jazyková redakcia Marek Zákopčan
Obálka, grafická úprava a sadzba Zuzana Ondrovičová
Odborný konzultant doc. Mgr. Erik Láštík, PhD.
Zodpovedný redaktor Andrej Purkart

Vydanie 1., 2026
Počet strán 424
Tlač TISK CENTRUM s.r.o.

Copyright © 2024 by Bob Woodward

Maps copyright © 2024 by David Lindroth Inc.
Obrazový materiál na obálke © Shutterstock

Slovak edition © GRADA Slovakia s.r.o., 2026
Translation © Martin Kolenič, 2026

Upozornenie pre čitateľov a používateľov tejto knihy

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto tlačenej či elektronickej knihy nesmie byť reprodukováná a šírená v papierovej, elektronickej či inej podobe bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa. Neoprávnené použitie tejto knihy bude trestne stíhané. Automatizovaná analýza textu alebo údajov v zmysle článku 4 smernice 2019/790/EÚ a používanie tejto knihy na tréningovanie AI sú bez súhlasu držiteľa práv zakázané.

ISBN 978-80-8305-397-7 (ePub)
ISBN 978-80-8305-396-0 (pdf)
ISBN 978-80-8305-395-3 (print)

*Celoživotnému priateľovi a kolegovi,
reportérovi Carlovi Bernsteinovi*

Obsah

Osobná poznámka autora	9
Prológ	13
Kapitoly 1–77	21
Epilóg	389
Poznámka pre čitateľov	391
Podakovania	392
Poznámky k zdrojom	397

*„Mechanické a vedecké výtvary moderného človeka pred ním
spravidla ukrývajú povahu jeho vlastnej ľudskosti a posilňujú
v ňom rôzne prométeovské ambície a vidiny.“*

George Kennan, americký diplomat a prvý teoretik
politiky zadržiavania, podľa ktorej mali USA tvrdo
brániť rozširovaniu Sovietskeho zväzu

Osobná poznámka autora

„Frčíme ďalej,“ hovorí mi občas Claire McMullenová, moja pozoruhodná asistentka, ktorá so mnou na plný úväzok spolupracovala na projekte tejto knihy. „Frčíme ďalej“ je jej životné krédo.

Tridsaťročná Claire, mimoriadne bystrá a nadaná spisovateľka a právnička pôvodom z Austrálie, je osobou, vďaka ktorej táto kniha mohla vôbec vzniknúť. Bez nej by nebolo žiadnej knihy. Punktum. Je geniálna. Vždy v dobrej nálade a radostná, no zároveň náročná. Nabáda ma, aby som sa venoval náročným príbehom, všetko si potvrdzoval a zhromažďoval dôkazy. Je láskavá, ale vo svojej dôslednosti nikdy nepoľavuje. Pravidelne poukazuje na nové reportážne prístupy, ktoré stojí za to preskúmať. Vojny na Ukrajine a Blízkom východe pozná hádam lepšie než ja. Má prehľad v našich spisoch a vo verejných záznamoch, ktoré vždy dokáže vhodne prepojiť. Keď strácam dych, príde do práce skôr a zdrží sa dlhšie, potiahne aj víkend. Neustále premýšľa. Nikdy sa nezľakne. Claire má pod palcom stovky záznamov a prepisov z nahratých rozhovorov, v ktorých sa bleskovo a dokonale orientuje.

Často mi napadne: *prečo nie som trochu viac ako ona?* Úprimná odpoveď znie: Claire McMullenová je iba jedna. Onedlho aj ona sama začne písať knihy. Jej prínos pri tejto však nemožno dosť dobre opísať slovami. S vďačnosťou, priateľským pozdravom a obrovským obdivom.

PÁSMO GAZY

Zastavané oblasti

0 4
MÍLE
0 4
KM

*Stredozemné
more*

Gaza (mesto)

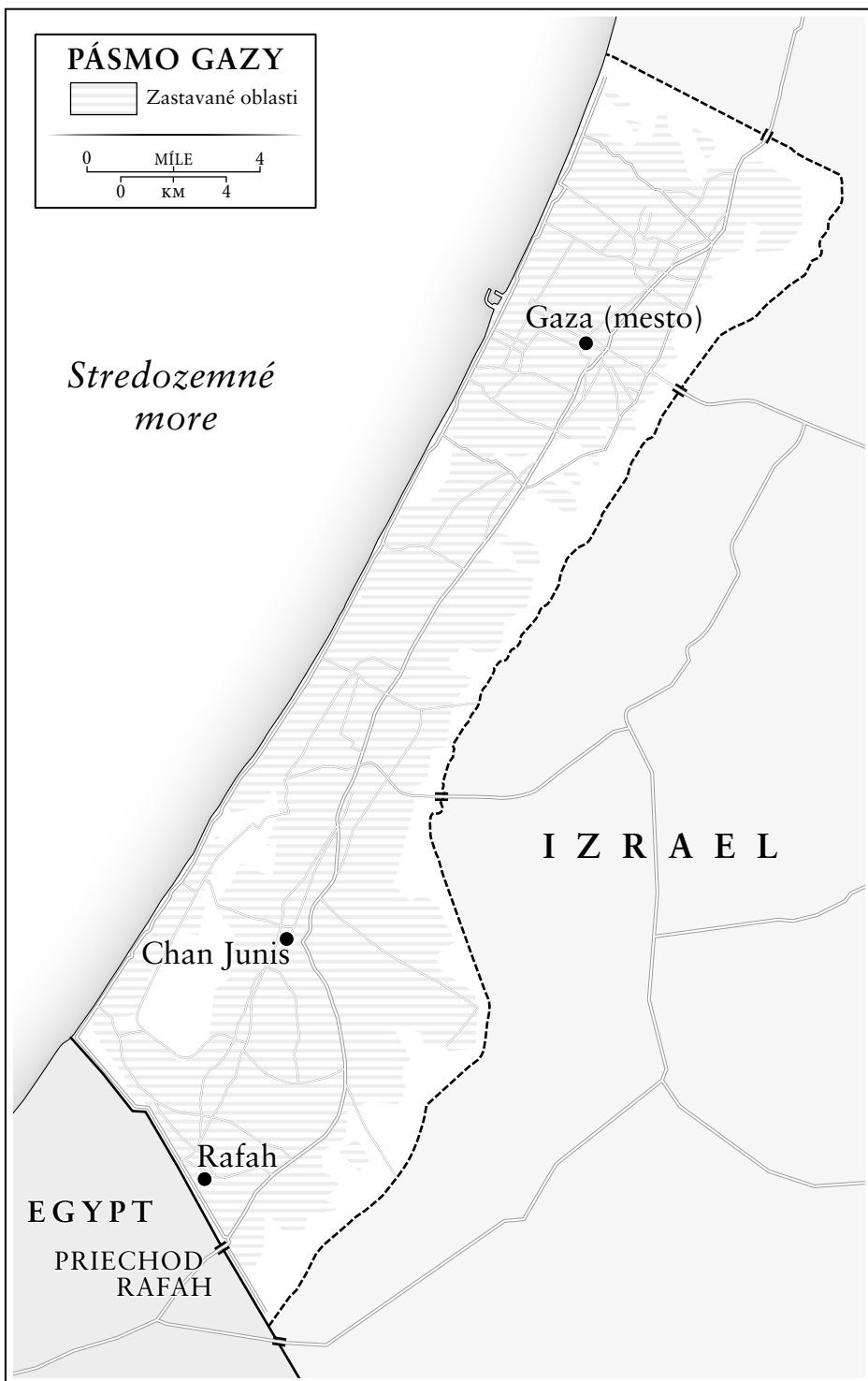
Chan Junis

Rafah

EGYPT

PRIECHOD
RAFAH

I Z R A E L

Prológ

V jeden februárový večer roku 1989 narazil môj kolega Carl Bernstein v New Yorku na Donalda Trumpa. „Čo keby si prišiel za nami?“ nahováral ma kolega, s ktorým sme predtým spracovávali reportáž o kauze Watergate. Volal mi priamo od Achmeta Erteguna, turecko-amerického prominenta a šéfa nahrávacej spoločnosti Achmed Ertegun, ktorý usporiadal večierok vo svojom sídle v štvrti Upper East Side. „Všetci sa tu dobre bavia,“ prehováral ma. „Aj Trump je tu. Je to vážne zaujímavé. Prehodil som s ním pár slov.“

Bernsteina fascinovala Trumpova kniha *The Art of the Deal* (Umenie dohody). S istou dávkou neochoty som sa napokon rozhodol za Carlom prísť: z veľkej časti aj preto, lebo som si – ako mi to napokon aj často pripomína – potreboval požičať kľúče od jeho bytu, keďže som uňho vtedy prespával. „O chvíľku tam budem,“ odpovedal som.

Bolo to presne sedemnášť rokov od našej prvej spolupráce na reportáži o vlámaní do komplexu Watergate, ku ktorému došlo 17. júna 1972.

Ako sme tak s Carlom postávali vedľa seba, vtedy zhruba štyridsaťdvaročný Trump si nás obzrel a podišiel k nám. „Nebolo by úžasné, ak by dvojica Woodward-Bernstein urobila rozhovor s Donaldom Trumpom?“ nadhodil.

S Carlom sme si vymenili pohľady.

„Určite,“ prisvedčil Carl. „Čo tak zajtra?“

„Jasné,“ odvetil Trump. „Príďte do mojej kancelárie v Trump Tower.“

„Tento chlapík je fakt zaujímavý,“ ubezpečoval ma Carl potom, čo od nás Trump odišiel.

„Ale nie je v politike,“ podotkol som.

Trump ma okamžite niečím zaujal. Bol to podnikavý človek, ktorý si pestoval, ba priam zámerne vytváral určitý spoločenský obraz tak, aby bol schopný veľmi cielene (a vlastne aj celkom bezostyšne) manipulovať inými ľuďmi.

Rozhovor s Trumpom, ktorý sme si nahrali na mikrokazetu a prepísali ho na písacom stroji, sme neskôr odložili do typickej žltej obálky spolu s jedným výtlačkom Trumpovej knihy.¹ Nakoniec sa však obálka stratila kdesi v hĺbe archivovaných dokumentov, poznámok z rozhovorov a výstrižkov z novín; škrečkovanie je skrátka moja špecialita. S Carlom sme ju potom hľadali vyše tridsať rokov.

S prezidentom Trumpom som si o takzvanom „stratenom rozhovore“ zažartoval aj počas neskoršieho interview priamo v Oválnej pracovni v decembri roku 2019. Práve som pripravoval *Rage* (Hnev), druhú z trojice kníh o jeho pôsobení v úrade prezidenta.

„Sadli sme si vtedy k stolu a urobili rozhovor,“ spomína si Trump.² „Jasne si to vybavujem.“ Povedal mi, že by som mal skúsiť nájsť ten rozhovor, pretože podľa neho bol výborný.

Vlani, čiže v roku 2023, som zašiel na miesto, kde mám uložený archív dokumentov, a prešiel stovky škatúľ plných starých spisov a záznamov. V jednej škatuli s pestrú zmesou rozličných výstrižkov z novín ešte z osemdesiatych rokov som si všimol trochu ošumelú obálku bez označenia – v nej sa skrýval rozhovor.

Je to portrét mladého Trumpa, ktorý mal v tom čase 42 rokov a zameriaval sa výlučne na podnikanie v segmente nehnuteľností, zarábanie veľkých peňazí a utužovanie svojho prominentného spoločenského postavenia. S ohľadom na budúcnosť sa však vyjadroval hmlisto.

„Naozaj by som chcel vytvoriť ten najlepší hotel,“ hovoril nám Trump v osemdesiatom deviatom. „Preto budujem apartmány na najvyšších poschodiach, budujem tam naozaj skvelé apartmány.“

A k vašej otázke o tom, kam vlastne smerujem: vlastne vám to neviem povedať,“ dodal Trump. „Ak všetko zostane tak ako teraz, vedel by som vám celkom presne povedať, kde sa budem [v živote] nachádzať.“ Malo to však háčik: „Svet sa mení.“ To jediné bolo podľa neho isté.

Hovoril tiež o tom, ako mení svoje správanie v závislosti od toho, s kým práve je. „Ak som s chalanmi – viete, s dodávateľmi a tak podobne –,

reagujem určitým spôsobom,“ povedal Trump a potom mávol naším smerom. „Ak viem, že tu sedím s dvoma skutočnými profíkmi, ktorí majú zapnuté diktafóny, prirodzene sa správate inak.“

Určite by bolo oveľa zaujímavejšie pozrieť sa na to, čo je reálne, a nie na fasádu,“ zhodnotil sám seba. To „reálne“ ma celkom zaujímalo.

„Je to oveľa zaujímavejšie. Je to podoba, ktorú ešte nikto nezachytil,“ dodal.

Trump teda neustále hral nejakú rolu a my sme práve boli svedkami roly mimoriadne šarmantného človeka, ktorou sa na nás snažil zapôsobiť.

„Nikdy to nie je to pravé orechové, keď máte pri sebe človeka, ktorý si doslova píše o vás poznámky. No viete, snažíte sa vtedy správať čo najlepšie a úprimne, nie je to ani spoločne také zaujímavé ako nefalšované hulákanie.“

Trumpovi podľa všetkého záležalo aj na tom, aby pôsobil tvrdo a neohrozene.

„Na tých televíznych záležitostiach je najhoršie, že počas nakrúcania na vás naplieskajú množstvo mejkapu,“ priznal Trump. „Dnes ráno som mal jedno vystúpenie a, no viete, natrú na vás množstvo mejkapu a čo potom? Pôjdete domov, osprchujete sa a celé si to zmyjete? Alebo si to necháte na sebe? V stavebníctve sa predsa mejkap nenosí. Ak tam s ním prídete, zarobíte si na problémy.“

Prešli sme ďalej a požiadali Trumpa, aby nám krok po kroku opísal, ako prebieha vyrokovávanie realitnej dohody. Ako pri tom postupuje?

„Inštinktívne,“ odpovedal okamžite. „Viete, nedokážem to celkom dobre opísať, pretože inštinkt je oveľa dôležitejší než čokoľvek iné, teda ak máte dobré inštinkty. Najhoršie obchody, do akých som kedy šiel, boli tie, kde som sa neriadil inštinktom. Najlepšie obchody, ktoré som v živote uzavrel, sú zasa tie, kde som dal na inštinkt a nepočúval ľudí, ktorí mi vraveli: ‚To predsa nemôže fungovať.‘ Len málo ľudí má poriadny inštinkt,“ podotkol. „Ale poznám ľudí s naozaj poriadnym inštinktom, ktorí boli schopní dosiahnuť veci, na aké iní skrátka nemajú.“

Riadi sa v živote nejakým veľkým plánom? „Nemyslím si, že by som bol schopný definovať nejaký veľký plán,“ prezradil o svojom živote. „Rozumiete, no. Ale istým inštinktívnym spôsobom to všetko do seba nejako zapadá. Počujte, ale ak by ste na niečo prišli, určite mi dajte vedieť. Zaujímalo by ma to. Fakt by ma to celkom zaujímalo.“

Opýtal som sa na jeho spoločenské vedomie. Je možné, že ho to raz „privedie do politiky alebo do inej verejnej pozície“?

„No, viete, pre mňa je to všetko veľmi zaujímavé,“ odvetil. „Minulý týždeň som si pozrel boxerský zápas v Atlantic City. No a sú to naozaj tvrdáci, viete, po fyzickej stránke. A istým spôsobom aj psychicky silní. Totiž, niežeby teraz mali písať knihy, ale sú psychicky silní.“

A ten šampión tam prehral a porazil ho človek, ktorý zápasí dobre, ale nečakalo sa, že by mohol vyhrať. Po zápase teda urobili s tým boxerom rozhovor a pýtali sa ho: „Ako ste to dokázali? Ako ste vyhrali?“

On na to: „Len som šiel s prúdom, kámo. Šiel som s prúdom.“ Ten výraz sa mi zapáčil,“ konštatoval Trump, „pretože je nielen o boxe, ale aj o živote. Skrátka idete s prúdom.“

Keď sa človek pozrie na Trumpov život z perspektívy dneška – na jeho realitný biznis, prezidentský úrad, impeachmenty (konania o zbavení funkcie, pozn. prekl.), vyšetrovanie, občianskoprávne a trestnoprávne procesy, odsúdenie, pokus o atentát, kampaň za znovuzvolenie –, sedí to naozaj presne. Šiel s prúdom.

„Ak vám niekto hovorí, kde presne bude o desať rokov, je naivný,“ dodal Trump. „Svet sa mení. Prídu krízy. Prídu recesie. Prídu vzostupy. Prídu pády. Prídu vojny. Veci, ktoré idú mimo vás a vo všeobecnosti mimo kohokoľvek. Takže naozaj treba ísť s prúdom a, viete, skrátka nie je dobré plánovať si, kam sa chcete dopracovať, príliš dopredu.“

V tom čase bol takmer posadnutý kritickými správami v novinách o svojich nevydarených obchodoch.

„Človek zarobí viac, keď predáva, než keď kupuje,“ vysvetľoval Trump. „Zistil som, že keď v dnešnej dobe človek predáva, zároveň aj prehráva. Aspoň po psychologicknej stránke. A to je nesprávne. Poviem vám ešte niečo: Merva Griffina – to je taký jeden chlapík – som totálne položil na lopatky,“ pokračoval. Griffin bol mediálny magnát a moderátor istej diskusnej relácie v televízii. „Skrátka som ho zložil. A viete, potom príde za vami – hovorili ste o mejkape. A tak, no... Bol v televízii, prišiel s mejkapom a potom vám prišiel za mnou do kancelárie. Ponúkol mi, že odo mňa kúpi všetko, o čo som v rámci firmy Resorts International nemal záujem,“ vravel Trump. „Hovorím mu: ‚Nie, nie, nie, nie,‘ ale on len prihadzoval a prihadzoval, stále len prihadzoval. A zrazu sa z toho vyvíril perfektný

obchod. Priam neuveriteľný. Navyše, „odbočil, „mal som [v portfóliu] aj Tádž Mahal, čo je svetový klenot.“ Prirodzene, mal pritom na mysli kasíno Taj Mahal v Atlantic City, nie posvätné mauzóleum v Indii.

„Celé to je o tom, že ľudia ma mali za porazeného,“ dodal Trump. „Čítal som *Wall Street Journal* a *New York Times*. Čítal som aj *Post* a *News*, ani nie tak pre obchodné záležitosti, ale preto, aby som bol v kontakte s mestom, v ktorom žijem, no a tie predsa o dianí v meste informujú.“ Denník *New York Post* bolo bulvárne periodikum, ktoré sa Trumpovi venovalo tak intenzívne, akoby ním boli posadnutí.

„Spravidla sa spolieham skôr na tento všeobecný informačný tok a až v druhom rade na ľudí,“ vysvetľoval. „Rozprávam sa aj s taxikármi. Chodievam do rôznych miest a pýtam sa ich na názor na to či ono. Tak som aj kúpil Mar-a-Lago. Pri rozhovore s jedným taxikárom som sa spýtal: ‚Čo teraz frčí tu na Floride? Ktorý dom na Palm Beach je teraz najžiadanejší?‘ Taxikár na to: ‚No, najlepší bude dom Mar-a-Lago.‘ Ja na to: ‚A kde to je? Vezmite ma tam.‘“ Vzápätí ešte doplnil: „Bol som práve v Palm Beach, v Breakers, a na smrť som sa nudil.“ Trump nakoniec rezidenciu Mar-a-Lago kúpil za 7 miliónov dolárov.

„Bavím sa s každým,“ pokračoval. „Hovorím tomu osobný prieskum. Ľudia mi občas zo žartu vravia: ‚Viete, Trump sa dá do reči s každým.‘ A je to pravda. Bavím sa s robotníkmi zo stavieb a s taxikármi, s týmito ľuďmi si v mnohých ohľadoch vlastne rozumiem najlepšie. Rozprávam sa s každým.“

Trump tvrdil, že kúpil 9,9-percentný podiel v spoločnosti zameranej na prevádzku kasín, Bally Manufacturing, a v krátkom čase vďaka tomu zarobil 32 miliónov dolárov. Nato povedal, že minul „necelých 100 miliónov na nákup akcií“ Bally, čo vyústilo do podania žaloby proti nemu. Právnicki žalujúcej strany sa domáhali Trumpových písomných záznamov.

„Snažili sa dokázať, že som si o firme zhromažďoval obrovské množstvo informácií, že som trávil celé týždne až mesiace analýzou tej spoločnosti,“ vysvetľoval Trump. „A [na základe toho] si mysleli, že musím mať o nich štósy spisov od zeme po strop. Podali teda výzvu na predloženie spisov na súd, ale ja som im nakoniec nedal žiadne papiere. Prakticky žiadne písomnosti [o nich] neexistovali. A tak ma tam začne grilovať jeden z tých ich drahých právnikov.“

Potom začal Trump napodobňovať právnika: „Pán Trump, ako dlho ste o tom vedeli? A odkedy presne?“ Inými slovami, snažili sa tvrdiť, že to celé je nejaké veľké sprisahanie,“ hovoril Trump. „Ja na to: ‚Neviem, skrátka som nad tým začal premýšľať v deň nákupu.‘ Právnik tomu nechcel veriť: ‚Tak koľko správ ste si vypracovali?‘ ‚No, vlastne žiadne, mal som skrátka také tušenie.‘ Nikto nechcel veriť, že by bol nejaký človek schopný vziať 100 miliónov babiek a vraziť ich do firmy bez poriadnej analýzy,“ pokračoval Trump. „Jasné, nejakú analýzu som si urobil v hlave, ale okrem toho, no viete, skrátka nepredpokladali, že by sa niečo také mohlo stať. Tak takéto sú moje najlepšie obchody.“

Carl sa Trumpa opýtal, či sa v budúcnosti vidí v nejakej verejnej službe.

„Nepovedal by som, ale neviem to iste,“ povedal Trump. „Som mladý. Teoreticky by mi zo štatistického hľadiska malo zostávať ešte veľa času. Videl som ľudí vzdávať sa takého množstva [majetku], že keď prišli horšie časy, nezostalo im nič.“

Povedal, že sa chystá založiť Nadáciu Donalda J. Trumpa. „Keď otrčím kopytá – ako sa hovorí – chcem tej nadácii odkázať neuveriteľné množstvo peňazí. Časť rodine a časť tej nadácii. Človek má záväzky aj voči rodine.“

Trump o „zlých časoch“ hovoril, akoby šlo o nevyhnutný vývoj. „Zvyknem sa vždy pripravovať na najhoršie. A, pravda, to neznie veľmi pozitívne,“ uznal Trump. „Viem, že časy raz budú zlé. Otázne je, kedy presne.“

Spomenul aj svoju súkromnú 86-metrovú jachtu, ktorú kúpil od bohatého saudskoarabského podnikateľa a obchodníka so zbraňami Adnana Hášukdžího. Trump ju premenoval na *Trump Princess* (*Trumpovská princezná*). „Keby ste dnes chceli novostavbu, vyšlo by to na 150 až 200 miliónov dolárov. Chlapci, ak by ste mali záujem, môžeme na ňu zájsť alebo... ja neviem. Skrátka je fenomenálna. Ak čítate časopis *Time*, tak [podľa nich] nerobím iné, len sa na tej jachte celé dni plavím. Ale tak to nie je.“

Opýtal som sa, koho považuje za svojho najlepšieho priateľa.

Vymenoval niekoľko podnikateľov a investorov, pár ľudí, ktorí preňho pracovali a ktorých sme ani ja, ani Carl nepoznali, a spomenul aj svojho brata Roberta. „Myslím si, že so všetkými som nejako spojený cez

podnikanie,“ dodal. „Pretože s týmito ľuďmi zvyknem rokovať. Ale priateľstvo je zvláštna vec. Viete, o priateľstvá sa dosť zaujímam. Niekedy by si človek chcel druhých otestovať a, povedzme, na týždeň vyvolať zdanie, že sa Trumpovi nedarí, a potom sa zasa ozvete a zavoláte ich na večeru a uvidíte, či sa vôbec ukážu. Často som mal chuť niečo také urobiť: vziať si taký mesiac a vyvolať vo svete predstavu, že sa mi nedarí, len preto, aby som si overil, či sú tí moji priatelia naozajstní, alebo nie. Osobne som veľký lojalista. Verím v lojalnosť voči druhým. Mojm krédom je mať poriadnych priateľov a poriadnych nepriateľov. Videl som už ľudí, ktorí boli na vrchole, ale neudržali sa tam a zrazu... ľudia, ktorí sa im podlizovali, boli náhle preč. Vážne, fakticky preč. Takým príkladom bol istý bankár. Bol naozaj znamenitý bankár v jednej z veľkých bánk – v Citibank. A mal na starosti veľké úvery významných ľudí. Úverovaním pomohol množstvu ľudí zbohatnúť. A dva roky nato mi volá, že je to neuveriteľné: ‚Ľuďom, čo boli mojimi najlepšimi priateľmi, každú chvíľu mi vyvolávali a všemožne sa mi podkladali, sa teraz už ani neviem dovolať...‘ Keď z tej banky odišiel, ľudia mu prestali zdvíhať telefón. Ja by som mu zdvihol.“

Trump opísal aj svoj prístup k pokutám za stavby v rozpore s povolením, ktoré dostával od inšpekcie. Odmietal ich zaplatiť, kým sa na ne nezaбудlo alebo kým nevyšumeli dostratena.

„Od prvého dňa som si vravel: ‚Srať na nich,‘“ poznamenal na adresu inšpektorov. „Keď som bol v Brooklyne, inšpektori ma navštevovali a dávali mi pokuty za budovy, ktoré boli úplne v poriadku,“ spomínal Trump. „Ja im na to: ‚Poserte sa.‘ A potom mi naparili ďalšie pokuty. A ešte ďalšie. A potom bol celý mesiac dosť nanič. Dostal som ďalšie oznámenia o porušení pravidiel – ale stáli úplne na vode. Oni ich však rozdávali ďalej, lebo ak im človek raz tú pokutu zaplatil, potom sa už neprestajne vracali. A v mojom prípade si po mesiaci skrátka povedali: ‚Srať naňho, je to debil,‘ a šli za niekým iným. Celé to je o tom, že ak sa z toho zložíte, máte z toho oveľa väčšie problémy, než by sa patrilo,“ dodal Trump. „Niečo podobné by ste mohli povedať o mafii. Ak sa s nimi rozhodnete vyjednávať, budú sa vracaf. Ak im poviete, nech vám obližu hore-dole – v tom prípade možno radšej niečo slušnejšie –, teda ak im poviete: ‚Vzdajte to, ľudia, vzdajte to,

nestojí to za to, možno na vás ešte spočiatku budú chcieť vyvíjať nejaký nátlak, ale nakoniec si nájdú nejaký ľahší terč, lebo je to pre nich príliš veľké sústo. Pre inšpektorov, pre mafiu, pre odbory. Chápete?“

Toto bol základ Trumpovej filozofie.

Carl sa ho potom opýtal na najväčších nepriateľov.

„Nerád hovorím také veci, lebo potom pôjdete rovno za nimi a urobíte s nimi rozhovor. Nerád sa staviam do roly kritika.“ V skutočnosti to však bolo presne naopak. „Najviditeľnejším je Ed Koch,“ povedal. „Ed Koch bol najhorším starostom v dejinách mesta New York.“

Aj po tridsiatich piatich rokoch Trump kritizuje oponentov s rovnakou tendenciou zveličovať. „Joe Biden je najhorší prezident v dejinách Spojených štátov,“ vyjadril sa po tom, ako prezident Biden v júli 2024 oznámil, že nebude znovu kandidovať.

Už v roku 1989 bolo ťažiskom Trumpovej povahy vyhrávanie, boj a snaha prežiť. „A jediný spôsob, ako na to,“ vysvetľoval, „je inštinkt. Ak ľudia vedia, že sa ľahko zložíte,“ pokračoval, „a vedia, že vymäknete, pôjdu vám po krku.“

Na margo toho Trump tvrdil, že je to o „celkovej prezentácii. Je to o spôsobe, ako sa prezentujete. Musíte vedieť, komu sa prihovárate, a tak budete pre jedných ako vrah, pre iných zasa ako med. Pre jedných budete jedno z toho, pre ďalších oboje.“

Vrah, med, oboje. To je Donald Trump.

Ide o pozoruhodnú časovú konzervu z roku 1989 – je to celková psychologická štúdia muža, ktorý mal v tom čase 42 rokov a bol realitným kráľom na Manhattane. Nikdy som neočakával, že by sa Donald Trump stal prezidentom alebo určujúcou osobnosťou politického života dneška. Inštinkty, o ktorých som písal v reportážach o jeho pôsobení v úrade, boli jeho charakteristickou črtou už v danom období. Na tomto mieste, v tomto rozhovore spred 35 rokov vidíme pôvod trumpizmu slovami samotného Trumpa.